

A photograph of a forest with tall evergreen trees and sunlight filtering through the canopy. The sun is positioned in the upper left, creating a bright glow and lens flare. The trees are dark green and silhouetted against the lighter sky. The overall atmosphere is serene and natural.

Hedmarksskogbruken 1990

Utgitt av Kontaktutvalget for skogbruken i Hedmark

Nok et aktivt år i Hedmarksskogbruket

Avvirkningen i 1990 har vært på høyde med de to foregående toppår i Hedmarksskogbruket. Verdien av avvirkningen har nå passert 1 milliard kroner.

Fare for skader på skogen

Avsetningsproblemer for virke til treforedlingsindustrien har ført til at betydelige kvanta nå må lagres i skogen. Dette forhold gir grunn til bekymring når det gjelder faren for skader på tømmer og stående skog i årene som kommer.

Snøbrekk og vindfelling bidrar til å øke dette problemet.

Høyt investeringsnivå

Investeringsarbeidene i skogbruket i fylket har ligget på et høyt nivå i 1990.

Utfra flerbruks- og miljøhensyn er det verdt å merke at bare 4 % av ungskogpleien utføres med kjemiske midler.

Kvaliteten må bedres

Kvaliteten på skogkulturen er ikke alltid tilfredsstillende og må vies større oppmerksomhet.

Økt utbedring av eldre veier

Når det gjelder skogsveibyggingen, har ombygging av eldre veier økt, mens omfanget av nyanlegg har blitt litt redusert. Med de økende krav som stilles til veistandard, vil forbedring av det eksisterende veinettet bli en prioritert oppgave fremover.

Større oppmerksomhet omkring flerbruk og miljø

Innarbeiding av flerbrukshensyn i skogbruket er tillagt økt vekt i 1990 både gjennom rådgivning og planlegging.

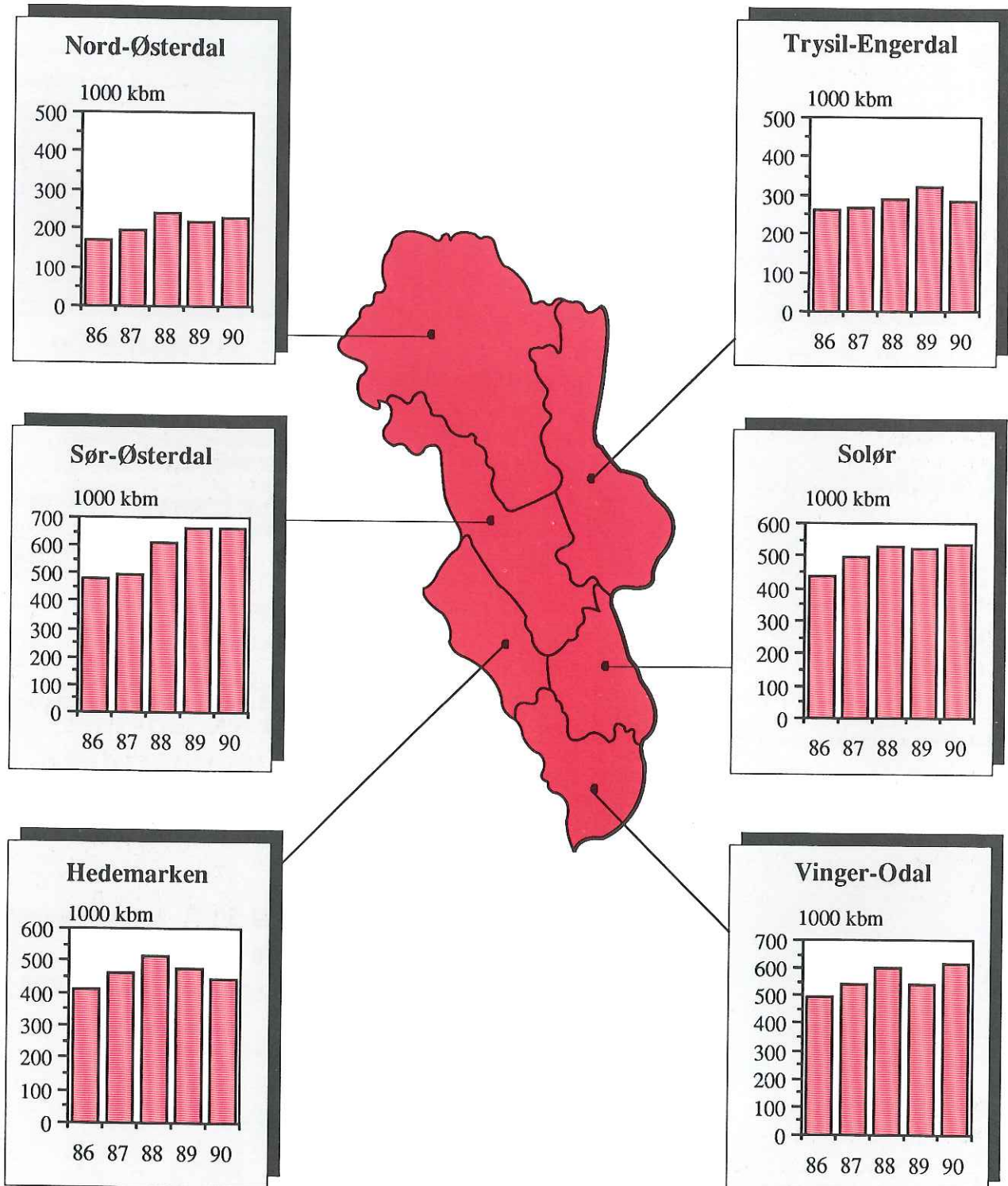
Målinger på ca 80 utvalgte skogovervåkningsfelter (anlagt i 1988) tyder på at det ikke skjer noen merkbare endringer i skogens sunnhetstilstand fra ett år til et annet.

Kontaktutvalget for skogbruket i Hedmark

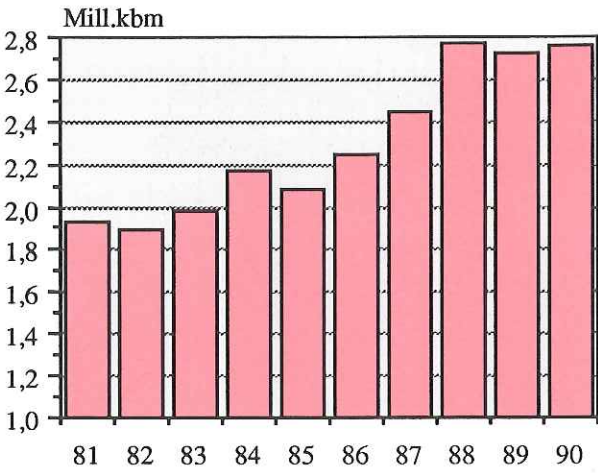
Fylkeslandbrukskontoret i Hedmark - Skogbruksetaten
Glommen Skogeierforening
Mjøsen Skogeierforening
Trysilvassdragenes Skogeierforening
Norskog avd. Hedmark
Hedmark Skogselskap

Avvirkningen fordelt på regioner

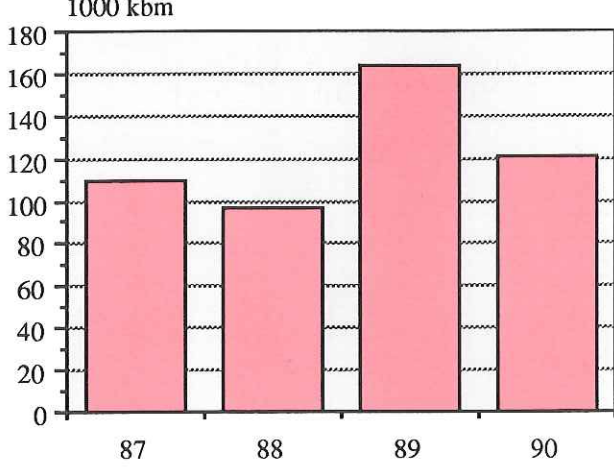

Avvirkingen like høy som i 1988 og 1989

Avvirkingen de 10 siste årene

1. gangs tynning tilbake

2,76 mill m³ tømmer avvirket i 89/90

	Kvantum m ³	Verdi mill kr	Gj. sn. verdi kr/m ³
89/90	2.762.615	1.014	367
88/89	2.726.764	916	336
Endring	+ 1 %	+ 11 %	+ 9 %

Tallene omfatter ikke ved for salg og til eget bruk.

NB! Tallene gjelder driftssesongen 1989/90.

- Avvirking i førstegangstynning utgjorde ca 121.000 m³.
- I 1990 ble det utbetalt ca 3,0 millioner kroner i tilskudd til førstegangstynning i Hedmark.
- Tilbakegangen skyldes de avsetningsproblemer som har gjort seg gjeldende og at statstilskuddet er redusert.

Drift i vanskelig terreng

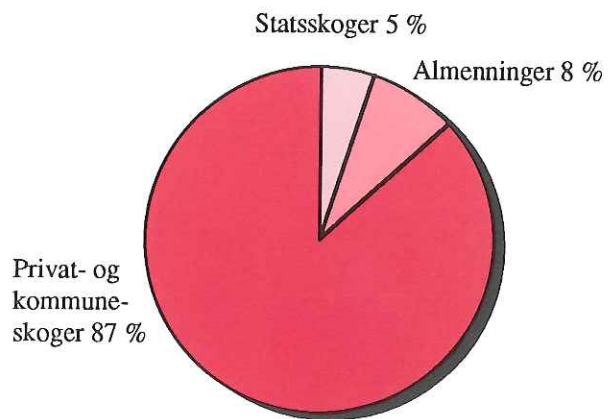
- Det ble utbetalt 1,40 millioner kroner til drift i vanskelig terreng.
- Avvirkingen nådde 38.200 m³ og tilskuddet utgjorde 37 kroner pr. m³

Vel 50 % av tømmeret ble avvirket med hogstmaskiner i 1990

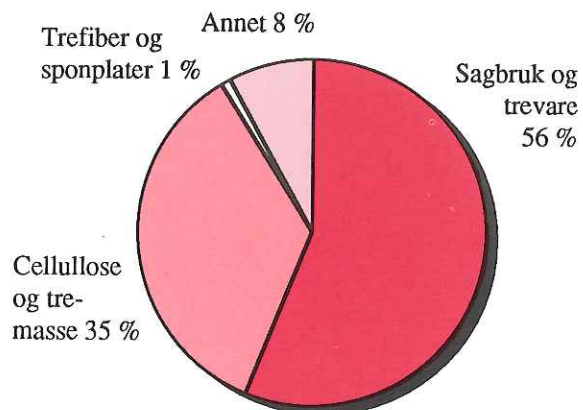
Tømmeret kommer fra

Tømmerkvantumet for salg fordelt på eierkategorier er stabilt i Hedmark.

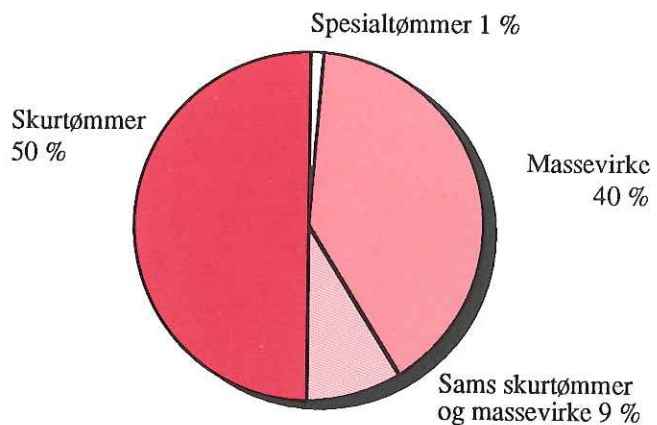
Tømmeret går til

Det har skjedd en økning av tømmertilgangen på 5 % til sagbruk og trevare fra 1989 til 1990. En tilsvarende reduksjon finnes overfor cellulose og tremasseindustrien.

Halvparten er skurtømmer

Skurtømmeruttaket fra Hedmarkskogene har økt med 100.000 m³ fra 1989 til 1990.

Salgsavvirkingen fordeler seg med:

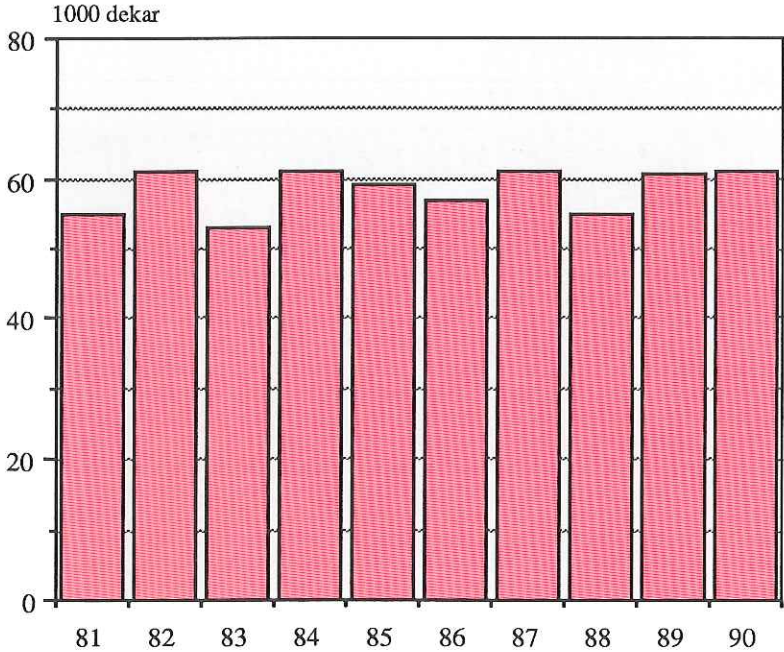
72 % gran

27 % furu

1 % lauv

Markberedning og planting

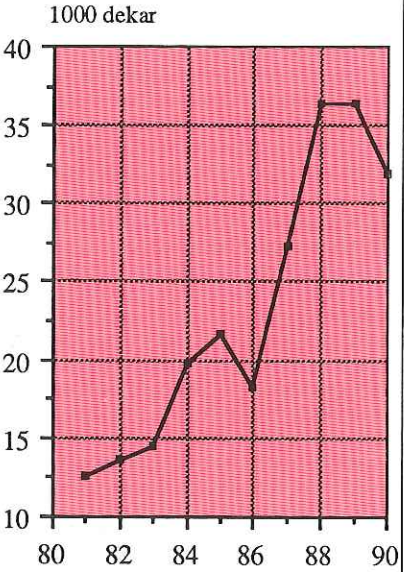
Plantearealet er stabilt, men lavere enn ønskelig

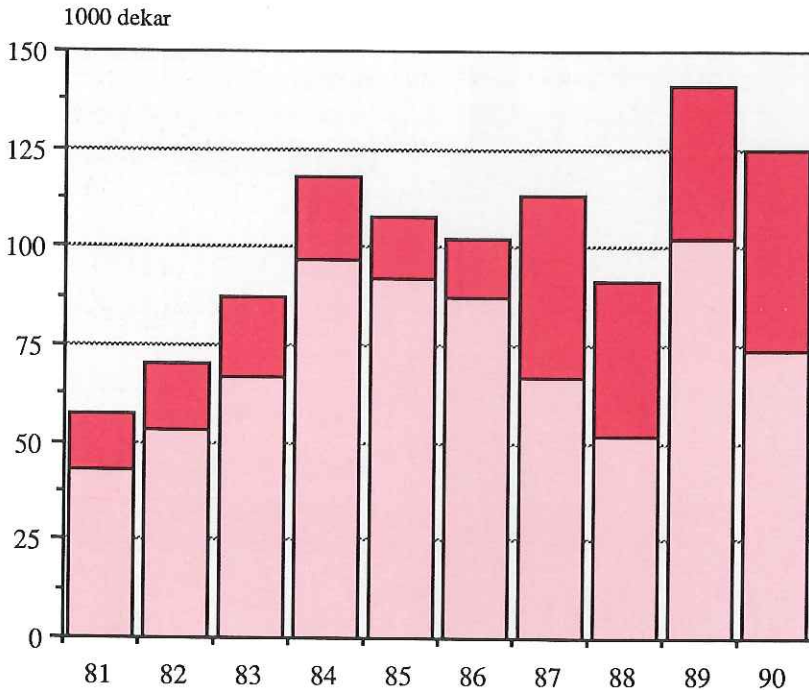
Plantearealet ligger på samme nivå som i 1989. Dette er 5.000 daa lavere enn målsettingen.

Markberedningsarealet gikk tilbake i 1990

Markberedningsarealet var 32.000 dekar i 1990. Målsettingen er 40.000 daa.

Ungskogpleien tilbake fra rekordåret 1989

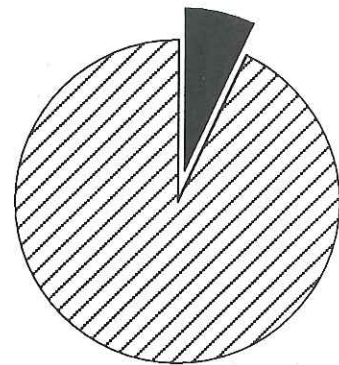
Ungskogpleiearealet gikk tilbake til 125.000 daa fra rekordåret 1989

Hele søylen viser areal som det er utført ungsogpleie på.

- Areal som det er utført mekanisk og kjemisk etterarbeid på
- Areal som er avstandsregulert

Bruk av plantevernmidler – på stabilt og lavt nivå

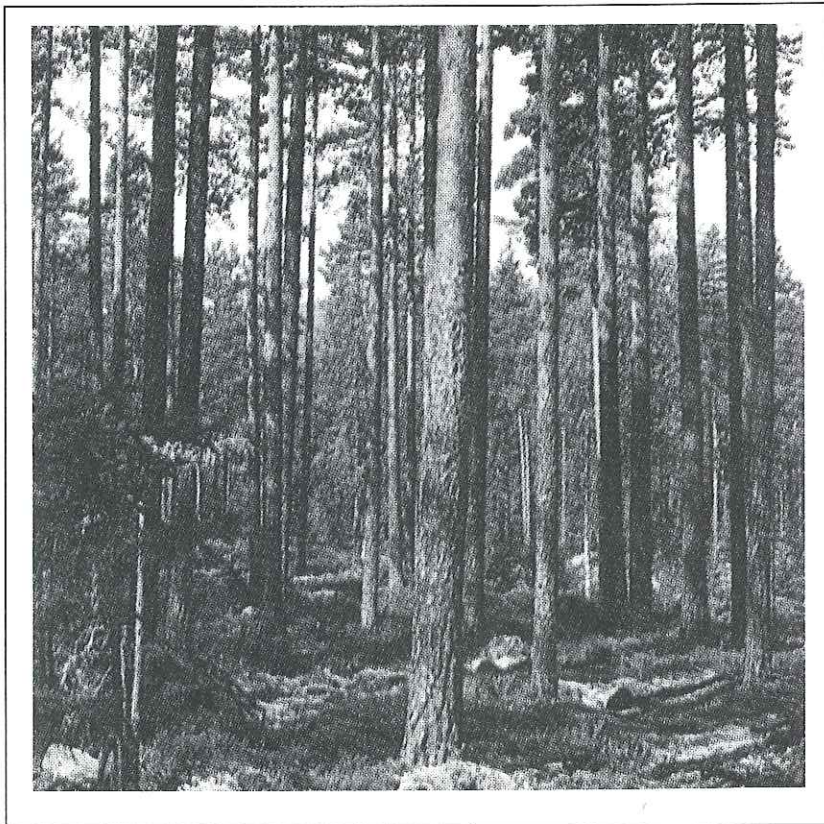

Plantevernmidler brukes lite i ungsogpleien. Bare 3,8 % av arealet ble behandlet på denne måten i 1990. Dette er samme nivå som tidligere år, og utgjør mindre enn en halv promille av fylkets produktive skogareal.

Ungskogpleien er rimelig

Tiltakene innenfor ungsogpleien er rimelige investeringer. I gjennomsnitt for fylket kostet det 156 kroner å pleie ett dekar i 1990. Enhetskostnadene har økt mindre enn den generelle prisstigning i samfunnet fra 1989 til 1990.

Det gjødsles for lite!

Nygrøfting:

Tørrlagt areal 7.700 dekar.

Suppleringsgrøfting:

26 km.

Grøfterensk:

284 km.

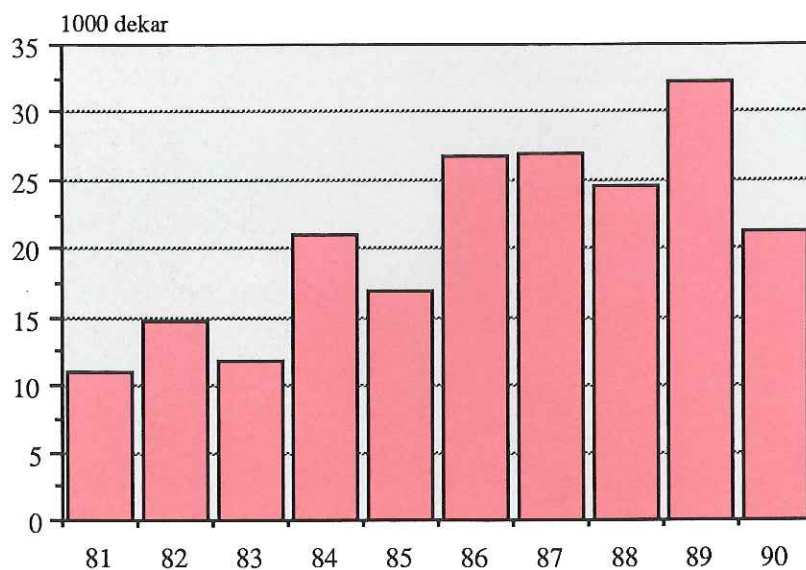
Myrgjødsling:

Det gjødsles for lite myr, kun 80 daa ble gjødslet i 1990.

Det er i første rekke tidligere tørrlagte arealer som har behov for oppfølging og gjødsling. Målet for myrgjødsling burde være minst 5.000 daa pr. år

Fastmarksgjødsling

Utført fastmarksgjødsling i 10-årsperioden 1981 - 1990

Fastmarksgjødsling:

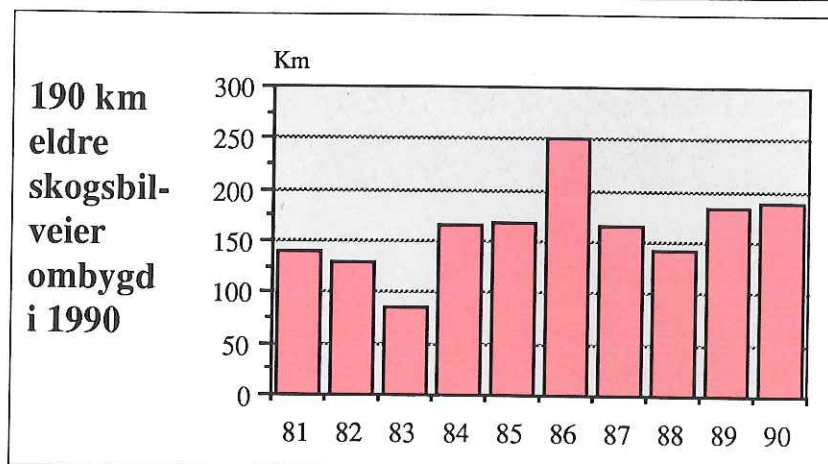
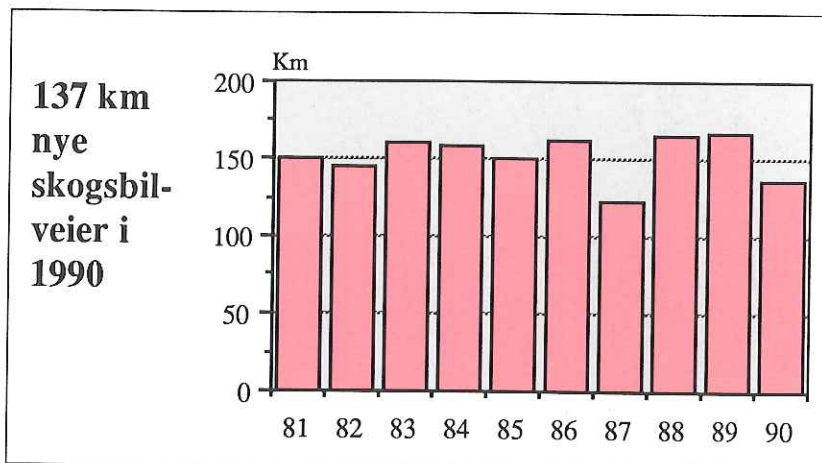
Fastmarksgjødslingen gikk kraftig tilbake og er den laveste siden 1985.

Bonitets- og hogstklassefordelingen i Hedmarkskogene tilsier at nærmere 70.000 daa sannsynligvis kan gjødsles med lønnsomt resultat.

Mindre nybygging – mer ombygging!

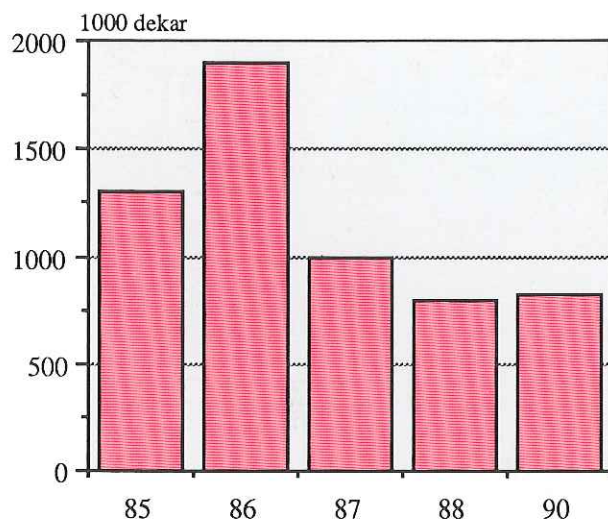
Skogsveiene

- Det ble bygd 137 km nye skogsbilveier i 1990.
- Ombygging av gamle veier var 190 km i 1990 mot 184 km i 1989.
- Det ble bygd 214 km traktorveier mot 255 km forrige år.
- Nybygging av skogsbilveier kostet 120 kr/m for planering mot 122 kr/m i 1989. Ombygging kostet 78 kr/m i 1990 mot 74 kr/m foregående år. Traktorveiene kostet 27 kr/m i 1990 mot 21 kr/m forrige år.
- Totalt beløper investeringene i veier seg til 42,2 millioner kroner, hvorav 4,4 millioner kroner til traktorveier.
- En stadig større del av veibygingen foregår som ombygging av eldre vei.
- En vurdering foretatt av Fylkeslandbrukskontoret, Skogbruksetaten viser at det samlet er behov for ca. 3.500 km nye skogsbilveier utfra dagens forutsetninger.

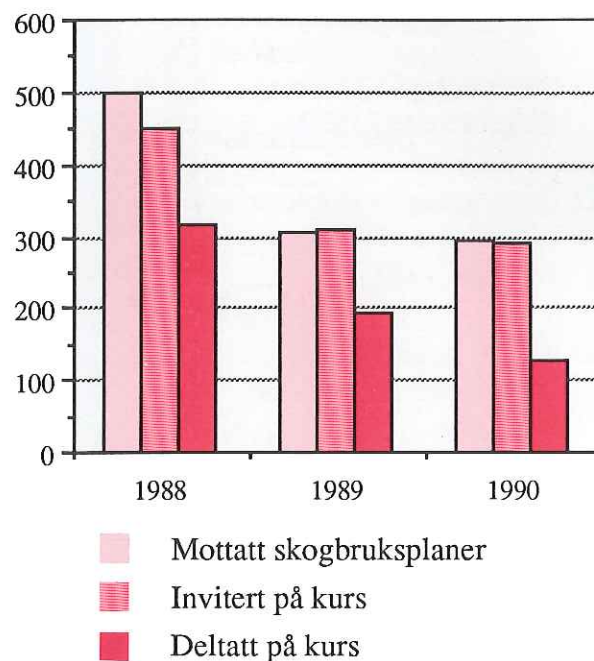
Taksering av Hedmarksskogen går etter planen

823 000 daa på 665 eiendommer taksert i 1990

Det er taksert vel 0,8 mill. dekar skog i Hedmark i 1990. Dette er likt som i fjor og i tråd med målsettingen for denne virksomheten.

21 skogbruksplankurs avholdt i 1990

Utført skogbruksplanlegging i 1990

Antall planer			Taksert areal 1000 daa			Sum kostnad 1000 kr	Sum stats- tilskudd 1000 kr	Gj.snitt stats- tilskudd %
Med bestilling	Uten bestilling	Sum planer	Med bestilling	Uten bestilling	Sum taksert			
295	370	665	689	134	823	6232	3527	57
44 %	56 %	100 %	84 %	16 %	100 %			

Skogbruksplanleggingen gjennomføres i hovedsak ved områdetakster, og i henhold til en hovedplan for fylket med omtrent 1 mill. dekar i årlig takstareal.

Det er nå obligatorisk å registrere flerbrukselementer inn i skogbruksplanen. Dette er i tråd med den offisielle skogpolitikken. Det er nå mulig å motta skogbruksplanen på EDB-medium. Ca. 2/3 av Hedmarks skogareal er nå ferdig taksert innenfor første omdrev av områdetakstene.

Antall årlige skogbruksplankurs synker, dette er et tankekor.

Bruk av skogavgift og statsbidrag

Formål	Kostnader Mill kr		Utbetalt skogavgift, statsbidrag mv Mill kr		Innbetalt godskrevet statsbidrag Mill kr	
	1990	1989	1990	1989	1990	1989
Skogkultur og grøfting	73	73	61	58	7,3	9,2
Vegbygging og vegvedlikehold	46	44	38	38	10,4	11,3
Andre formål	21	21	19	18	2,3	2,2
Sum	140	138	118	114	20,0	22,7

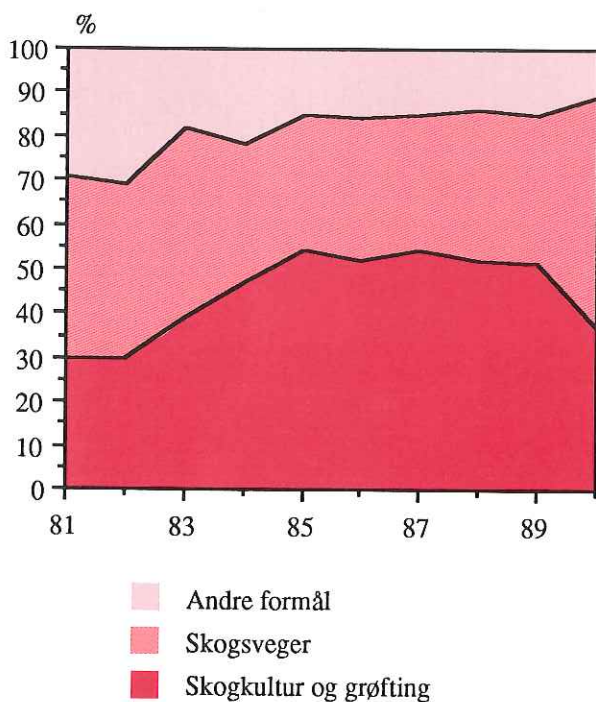
Andre formål omfatter skogbruksplaner, merverdiavgift, skogforsikring mv

Omsetning i 1990

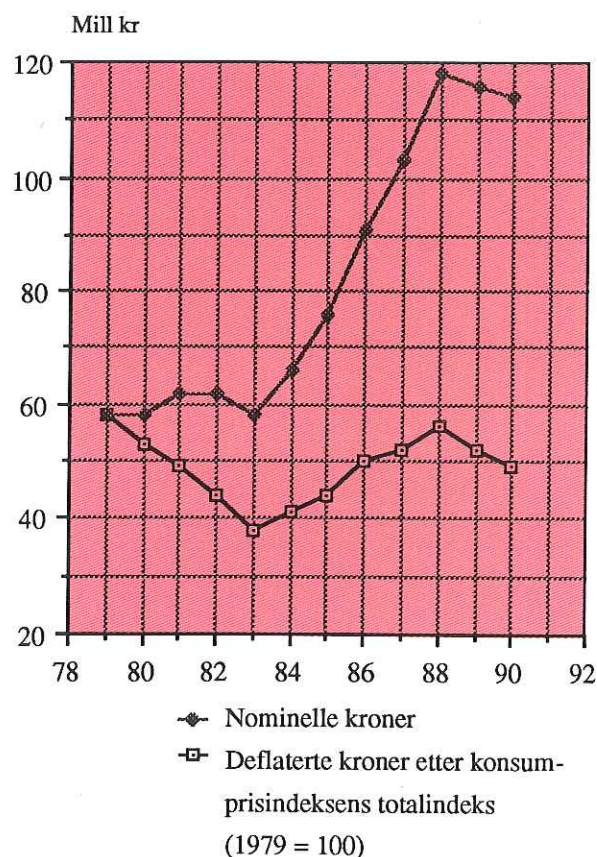
	1990	1989
Innbetalt skogavgift og statsbidrag	116	112
Utbetalt skogavgift og statsbidrag	118	114
Endring i beholdning	- 2	- 2
Beholdning 31/12	114	116

Tall i mill. kr

Hva brukes skogavgiften til?

Beholdning av skogavgift 1979-1990

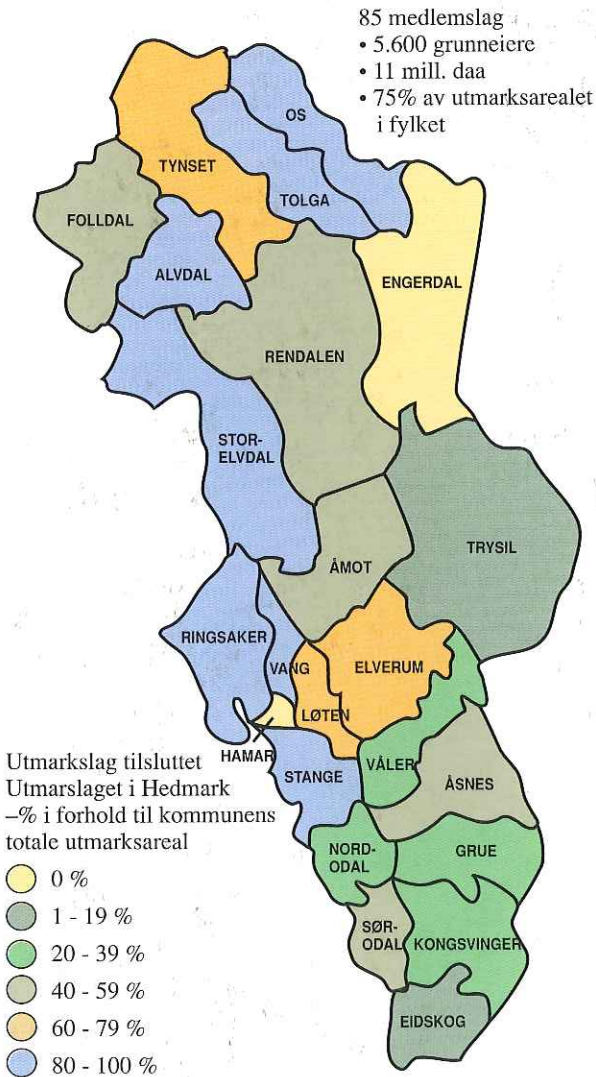

Dersom skogavgiftsbeholdningen regnes om til verdifaste kroner, er dagens beholdning lik beholdningen for 10 år siden.

Utmarkslaget i Hedmark

Utmarkslaget i Hedmark er en overbygning over lokale utmarkslag.

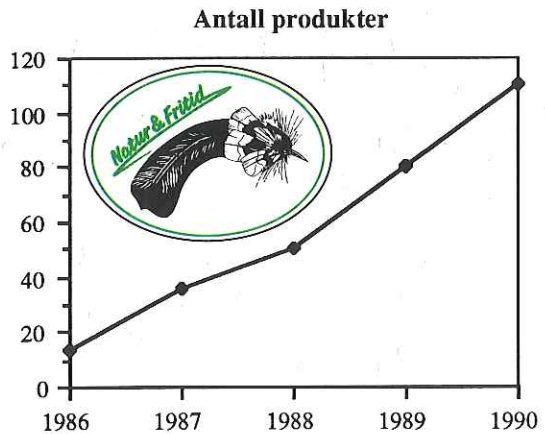
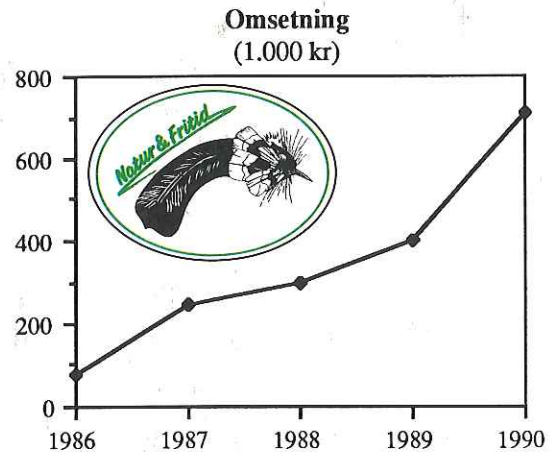
Organiseringen i Hedmark er god. Hovedutfordringen fremover blir å omorganisere og omarbeide lagenes vedtekter slik at de er bedre tilpasset en økonomisk og næringsrettet utnytting av utmarka.

"Natur og fritid"

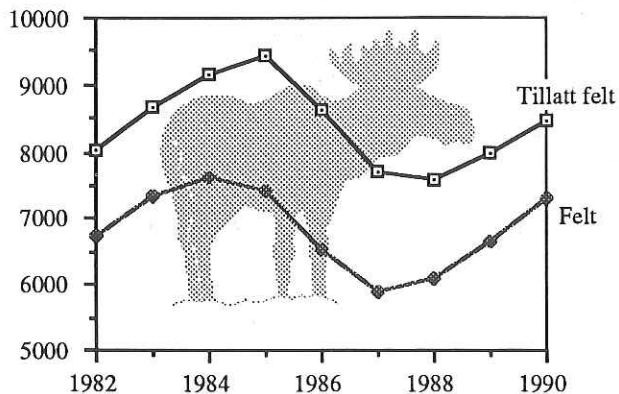
"Natur og fritid" er et samarbeid mellom Trysilvassdragene, Mjøsen og Glommen skogeierforeninger.

"Natur og fritid" er en felles salgs- og markedsføringskatalog for utmarksprodukter i foreningenes distrikter.

Kurvene viser utvikling i omsetning og antall produkter markedsført gjennom "Natur og Fritid".

Fellingsstatistikk elg 1982 - 1990, Hedmark fylke

Fellingsstatistikk elg

I 1990 ble det felt 7.318 elg i fylket. Dette er den 4. høyeste avskyting vi har hatt i Hedmark.

Det høyeste avskytingstallet var i 1984, hvor fellingsresultatet ble 7.614 dyr.

Milde vintre i 1988/89 og 1989/90 har ført til god mat-tilgang, bedre kondisjon og overlevelse hos dyrene. Dette har i sum ført til en økning i elgstammen. Det bør derfor være en målsetting for 1991 å øke avskytingen ytterligere, slik at beiteskader på skogen kan unngås.